

רבי אליעזר דמילה פרק תשעה עשר שבת קלו.

עין משפט גמ מצווה

א ממי פ"ח מהל מילה
הלכה יד סגמ עשין כח
טוש"ע י"ד סי' רטו ספק יא
בג"ה:
ב א ג ד ה ו ז ח ט י
א ב ג ד ה ו ז ח ט י
כב ה ו מיי פ"ח מהל יום
טוב הלכה ח סגמ לאון
ע טוש"ע ח"א סי' תמח ספק
הכ"ה:
ב א ג ד ה ו ז ח ט י
כב ה ו ז ח ט י
כב ח ט מיי פ"ח מהל יום
הלכה ח סגמ עשין כ
טוש"ע ח"א סי' קט ספק ד:
כז ח ט מיי פ"ח מהל מלאכה
לכות הלכה ד סגמ
לאון עה וקלג טוש"ע י"ד סי'
ט ספק ג:
כז ח ט מיי פ"ח מהל אגלות
הלכה ח סגמ עשין מ"ד
טוש"ע י"ד סי' טש ספק
ח ג"כ כאן ופי' גמ"ק
דף נ"ג: וכן ב"ש"ם כאן והס
סי' ג'ג):

מימהל היכי מהלינן ז"ה. מכאן משמע דל"א איירי רש"ג צנן
שננה (ט) דוקא* אל"א כקמ"ל ולדות* וכן משמע לקמן דל"א
ת"ש עגל שנולד צ"י"ט שחטין אותו ודחי כולו לו חדשי ואת"ל
דל"א איירי רש"ג אל"א כדל"א צנן שנהה הוא ליה לדחוי הצ"ע כסתם
ולדות ועוד אמר לקמן נפל מן הגג
ואכלו ארי דבני הכל חי הוא ואי
זדלתי צנן ח' איירי היכי מסיק אדעתיה
לומר ד"ה חי הוא וזכולו ללקמן נמי
דמוקמינן דקדים ליה בגויה שכלו לו
חדשי וקשה לר"י מהל דלמרינן צפ'
הערל (ביבמות דף פ:) אחזה צנן ח' כל
שלא כלו לו חדשי רצי אומר שערו
וזכרנו מוכיחין עליו כו' דל"א דל"א
צנן שנהה הוא ואשתיהו אישתי
ופריך (ט) הא דעגד רבה מוספאה
עוזבא צהשה שלך צנלה למדינת הים
ואשתייהו עד תריסר ירחי שתא כמאן
כרזי כיון דחליט רש"ג דל"א רחמי' אשתי
מ' דמית' כל ששה' כו' כרזיה עגד
אל"א משמע שיהי' דל"א צנן ח'
איירי' מדמוכח מיינה דמשהי כרזי
ומנא ליה דילמא לעולם ס"ל דל"א
משתי' וצקמ"ל ולדות איירי רש"ג
כדפרישי' ואור"י דע"כ זדלתי צנן ח'
נמי איירי דל"א צנוספא' דמלינא
מיינה מילתיה דרש"ג צמת דמילתיה
דרצנן ורצי דיבמות ואפלוגמיהו
קאי דל"א צנן ח' ואת' וצמעתין
מנאן דצקמ"ל ולדות ס"ל לרש"ג
לא שיה ספיקא הוי דילמא קסבר
ולד מעליא הוי ולא איירי כלל צקמ"ל
ולדות אל"א זדלתי צנן ח' ויש לומר
דדייקין מדקמ"ל צנן שנהה דכל
משמע לצמות כסת"ל דוקא כ"ה
לא שיה ספיקא הוי^ו והא דמזע"ל
לקמן אי פליגי רצנן עליה דרש"ג
היינו צקמ"ל ולדות צנן ח' ודל"א
זדלתי קמני לה צמופתת' ואת'
והיכי פשיט לקמן מדל"א רב יהודה
אמר שמואל הלכה כרש"ג מכלל
לא פליגי צקמ"ל ולדות ואמר לעולם
לא פליגי צקמ"ל ולדות וכל פסיק רב
יהודה כופיה הנ"מ זדלתי צנן ח' וי"ל
דל"א ס"ל למיתא הלכה כר"י (ט) לניח
למימר דל"א קאמר הלכה כרזי
משום דעבי הוכחתי סומנין שערו
וזכרנו אכל רש"ג לא צעי דהא
שפיטא דצנן ח' שלא גמרו שערו
וזכרנו ל"כע"ל לא חי ומדנקט רש"ג
ש"מ דצקמ"ל ולדות איירי ופסק
צבולא מילתא כופיה והשתא נמי אין
צריך לדקדק (ט) מכל דלנלו הכי יש
להוכיח דצקמ"ל ולדות איירי כמו
שהוכחתי^ו כ"י: **צדוריתא.** גרס
צערין (ט) לשון ל"ה ומינוח:

מימהל היכי מהלינן ז"ה. שום קטן ציוס השמיני שצטת דילמא נפל הוא
ולא חי למול ועשוה חצורה שלא לשם מלוה: אס חי הוא. כלומר
אס כלו לו חדשי שפיר קא מהיל: **מסך צנשה.** שחטה הוא ולא
חצורה היא: לא נצרכה. הא דקמני אין מחליין אל"א לענין מכשירי
מילה לרצי אליעזר דל"א דחו שצת
ה"מ דקים ליה בגויה שכלו לו חדשי
שעברו "ט' חדשי משמשה עד
שילדתו ולא שמשה כל ימי עיבורה
אזל ספק אין מכשירי דוחין דילמא
לאו צנן מימהל הוא ומחלל שצת
בעשותו פחמים וצרוז: **כפנאי.**
נפל גמור אס חצוב כמת כדקאמר
רב אל"א צנן ח' צהשה דל"א אל"א מחתך
צנשה או לא והיא חצורה: לאילת
לניח צנן ח'. דכוליה קרא דריש ליה
צמורת כהנים נמי הנהמה מקלט
צמה מוטמה ומקלט אינה מוטמה
פרטה לטרפה שחטה ומדממעיט
טרפה שחטה מכלל דצטורה קאי
אשר היא ל"ס לניח צמה טמאה
לפי שפרשה ראשונה דכתיב צה"ל לכל
הצמה אשר היא מפרכת פרסה
ואנינה מעלת גרה וגו' מוקי לה הס
צבצר מן החי הכתוב מדבר ופרשה
ו' צממה ודל"א ולתלה לניח צנן ח'
חדשים שאלף שחטה מיתה ומטמה:
מר סבר חי הוא. לפיכך שחיטתו
מטהרתו: **לענין אילת.** אי מותר
צחילה שחיטתו אס לאו: **טרפה.**
שחיטתה מטהרתה מלטמא כדפרישי':
היהה לה שעה כפוסה. לישחט
וליתיר קודם שטרפה: **מי פליגי.**
למיתרי ולד של צממה צמח ח' ימים:
שחטת' אוס ציו"ט. ואינו מוקפא
שהי צין השמשות נמי היה מוכן
אצב אמו. מיהו שמעיין מיהו דמותר
לצו ציוס: **ואוין.** רצי יהודה ורצי
שמעון שחלקן צרוזין מומין ציו"ט
צמסכת ציה"ט^ה שחט נולד היום הוא
ומומו עמו שורח מן המוכן ומותר
צבצר מומו ציו"ט דל"א דמי כמתן
ליכא ל"א איתחוק צחילה מוקמינן
ל"ה הסם כגון ליתצו דיניי הסם
וראוהו שצעת ליה מיד: **נפל מן**
הגג או אלנו ארי. שמת מחמת מיתה
הצאה לו צמח ל' ממוקם אחר דברי
הכל צמוקת כלו לו חדשי קאי דל"א
לאו הך מיתה לא היה מת הילכך חי
ואזבדה ארי וולד פוטור כל אמו
מן החלילה וצבי צממה נמי סתם ולד
צממה שחט צמח ח' מותר צחילה
דל"א חזינא ציה ריעותא ורוב היולדות
לינן מפילות (ט): **שפיה.** צילי"ר
צו אלף חיות מעט שפיהק ומת וצבי
אדס קאי: ה"ג ועצדו (ט) **עגלא טילתא**
צימא דשענה. איסרתיהו. מלשחטו
עד אורחא שהוא ליל שעני: **הוס**
אלינן מיינה. דמקט' היום ככולו
כדכתיב (ויקרא כז) והיה שצעת
ימים תחת אמו הא לילה חי ומינה
מיוס השמיני הוא לירנה דלורתא
לאו צת הקרצה היא כדכתיב (שם ו)
ציוס לוותו הקרצי אזל מכלל נפל
נפק ליה חזי' לאקדוסי מלמרינן
צוצמיה (דף צ"ג).^ו לילה דקדושה הוא:
שכי צגו טלנין. ללדתו:^ו צוורוטיא.
מטעמי שחלינין את האנל: קא צעינן למיכל.
לכן אתה מלאכל
הנסי: איסרת מילתא. אצילות: **צגו טלנין יומין.**
ללדת הולד: **מס הולד.** מס הולד לא צנן אל"א הוא
ולולד לאחר מיתת אציו ועל ידו הוי פוטורין אמו
מן החלילה אס היה צנן קיימא: **ועמדה ונקדשה.**
לאחר זמן לפי שצורה שאינה זקוקה ליצט:

מוסף רש"י

רש"י. מנהל דלפני צמח
(כ"ה) צני כפור שולד צו מוס
ציו"ט. וציון דלפניו האוסר
נעלה צו ציוס משום דמוקפא
היה צין השמשות מחמת איסור
קדשים צמח. אל"א אס טול
היום ומומו עמו מוכן הוא
שלא נחפר מעולם. דהא צמח
אמו היה כמחן אצו אמו ומותר,
דכבר אית קדוש עד שזיל,
ושכעל הרי מומו עמו ורואי
לשחט צמח (וחי' וק"ל). מות
בתוך שלשים. צין הימנה
ומקדשה לשון צמח שפטורה
משום צנה (ביבמות ל"ז).

מוסף תוספות

א. דמני' דההל'ן ל"י. מוס'
הל"ש"ס. ב. איירי. מוס' הל"ש"ס
הדרש"ב. דרש"ב. דל"א שהיה
חשבין ל"י ספק ולרבנן
חשבינן ל"י בר קיימא. מוס'
יצמות פ' ד"ה מ"ן. ג. רש"ב. א.
אמר. מוס' הל"ש"ס. ד. ל' יום.
מוס' הל"ש"ס. ה. אהי נצ"מ שס
ומוס' הל"ש"ס. ו. ומני' ומו'
ה"מ. ז. מוס' הל"ש"ס. ח. רש"ב.
בר קיימא לרש"ב. מוס'
יצמות פ' ד"ה מ"ן. ט. ורש"ב.
מ"ק. לרש"ב. י. כמו רבי
ורבנן פ' פלוניה. מוס'
הל"ש"ס. יי. ולדות. מוס'
הל"ש"ס. יב. דאי לא איירי
רש"ב. אלא בבן ח' ודאי
דאירי בהו רבי ורבנן הר"ל
למימר. אם שהה. מוס'
הל"ש"ס. יג. דפליגי רבנן עליה
דרש"ב. דמיקל. ואלא בעינן
למפשט השמואל. יטפ"א.
י"א. בר פלוגיהו דרבנן.
מוס' הל"ש"ס. י"ב. מדפסק
רש"ב. ולא כרבי. מוס'
הל"ש"ס. יג. דאם לא בא להוסיף
רש"ב. סתם ולדות מה בא
להוסיף על רבי. מוס' יצמות
פ' ד"ה מ"ן.

מוסף רש"י

מנהל דלפני צמח
(כ"ה) צני כפור שולד צו מוס
ציו"ט. וציון דלפניו האוסר
נעלה צו ציוס משום דמוקפא
היה צין השמשות מחמת איסור
קדשים צמח. אל"א אס טול
היום ומומו עמו מוכן הוא
שלא נחפר מעולם. דהא צמח
אמו היה כמחן אצו אמו ומותר,
דכבר אית קדוש עד שזיל,
ושכעל הרי מומו עמו ורואי
לשחט צמח (וחי' וק"ל). מות
בתוך שלשים. צין הימנה
ומקדשה לשון צמח שפטורה
משום צנה (ביבמות ל"ז).

מוסף רש"י

מנהל דלפני צמח
(כ"ה) צני כפור שולד צו מוס
ציו"ט. וציון דלפניו האוסר
נעלה צו ציוס משום דמוקפא
היה צין השמשות מחמת איסור
קדשים צמח. אל"א אס טול
היום ומומו עמו מוכן הוא
שלא נחפר מעולם. דהא צמח
אמו היה כמחן אצו אמו ומותר,
דכבר אית קדוש עד שזיל,
ושכעל הרי מומו עמו ורואי
לשחט צמח (וחי' וק"ל). מות
בתוך שלשים. צין הימנה
ומקדשה לשון צמח שפטורה
משום צנה (ביבמות ל"ז).

רב נסים גאון

אמר אבי' כתנאי אכלת
לדיחי צנן ח' שאין שחיטתו
מטהרתו. עיקר דבר לו שנוי
בתורת כהנים (ויקרא י"א) וחי
ימות מן הבמה אשר היא
לכס לאכלה. וכי ימות הרי זו
מיתה ודאי. מן הבמה יש מן
הבמה שחיטתו מטהרת ויש מן
הבמה שאין שחיטתו. מטהרת. פוט
לטרפה שחטתה. ותבאר לנו
בזה הכתוב בהמה [טרפה]
שחטתה אינה מטמאה. ונראה
ונגנו דבריו לו הריבה ואמרו
באמצע הדברים, צנן ח' ויחי
שיש לפנינו תשיתה ואין
שחיטתו מטהרתו. ולאחר כן
אמרו לאכלת לדיחי צנן ח'
שחיטתו מטהרתו, ומקמינן
כלומר בהן חי' הדיוטים בבמה
נסח טהורה. ודע כמו שאמר בפרק א' ממסכת בכורות (ף ו) בבמה נסח וילדת ל"ט חדישי, ומה שחלף בהמה נסח טהורה
בחדש ח' הרי הוא כמת ולא תועיל בו השחיטה להוציאו מיידי ביביל' לענין הטומאה כמו שמעלת בטריפה. מכאן הריאה שהקדמנו
ממה שאמרנו ויש מן הבמה שאינה מטמאה פוט לטרפה שחטתה ותמצא כמותה בחיטותין ולוחין (נ) בפרק בהמה המקשה לילד.

מנהל דלפני צמח
(כ"ה) צני כפור שולד צו מוס
ציו"ט. וציון דלפניו האוסר
נעלה צו ציוס משום דמוקפא
היה צין השמשות מחמת איסור
קדשים צמח. אל"א אס טול
היום ומומו עמו מוכן הוא
שלא נחפר מעולם. דהא צמח
אמו היה כמחן אצו אמו ומותר,
דכבר אית קדוש עד שזיל,
ושכעל הרי מומו עמו ורואי
לשחט צמח (וחי' וק"ל). מות
בתוך שלשים. צין הימנה
ומקדשה לשון צמח שפטורה
משום צנה (ביבמות ל"ז).

מנהל דלפני צמח
(כ"ה) צני כפור שולד צו מוס
ציו"ט. וציון דלפניו האוסר
נעלה צו ציוס משום דמוקפא
היה צין השמשות מחמת איסור
קדשים צמח. אל"א אס טול
היום ומומו עמו מוכן הוא
שלא נחפר מעולם. דהא צמח
אמו היה כמחן אצו אמו ומותר,
דכבר אית קדוש עד שזיל,
ושכעל הרי מומו עמו ורואי
לשחט צמח (וחי' וק"ל). מות
בתוך שלשים. צין הימנה
ומקדשה לשון צמח שפטורה
משום צנה (ביבמות ל"ז).

אמר אבי' כתנאי אכלת לדיחי צנן ח' שאין שחיטתו מטהרתו. עיקר דבר לו שנוי בתורת כהנים (ויקרא י"א) וחי ימות מן הבמה אשר היא לכס לאכלה. וכי ימות הרי זו מיתה ודאי. מן הבמה יש מן הבמה שחיטתו מטהרת ויש מן הבמה שאין שחיטתו. מטהרת. פוט לטרפה שחטתה. ותבאר לנו בזה הכתוב בהמה [טרפה] שחטתה אינה מטמאה. ונראה ונגנו דבריו לו הריבה ואמרו באמצע הדברים, צנן ח' ויחי שיש לפנינו תשיתה ואין שחיטתו מטהרתו. ולאחר כן אמרו לאכלת לדיחי צנן ח' שחיטתו מטהרתו, ומקמינן כלומר בהן חי' הדיוטים בבמה נסח טהורה. ודע כמו שאמר בפרק א' ממסכת בכורות (ף ו) בבמה נסח וילדת ל"ט חדישי, ומה שחלף בהמה נסח טהורה בחדש ח' הרי הוא כמת ולא תועיל בו השחיטה להוציאו מיידי ביביל' לענין הטומאה כמו שמעלת בטריפה. מכאן הריאה שהקדמנו ממה שאמרנו ויש מן הבמה שאינה מטמאה פוט לטרפה שחטתה ותמצא כמותה בחיטותין ולוחין (נ) בפרק בהמה המקשה לילד.